REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următorele
BIROURÎ de ANUNŢURÎ:
In Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 10 banî pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banî

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése luni 12 cor., pe trei lunî 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francî, pe şése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorî.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunî 10 cor., pe trei lunî 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe şése lunî 12 cor., pe trei lunî 6 cor. — Un esemplar 10 banî. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 50. Braşov, Lunî-Marţî 4 (17) Martie. 1903.

Germanii austriacî şi Ungurii.

Cu ocasiunea desbaterei budgetare în camera deputaţilor din Viena, câţî-va representanţî ai Germanilor austriacî şi-au ridicat glasul în favorul conaţionalilor lor din Ungaria, criticând politica de maghiarisare şi urmărirea ḑiariştilor germanî din Bănat şi Ardeal cu procese de pressă împreunate cu cele mai aspre pedepse.

Aşa-dér pe lângă creştinii-socialî ai lui Lueger, şi pe lângă Cehî încep şi Germanii liberalî a se ocupa de sórtea naţionalităţilor de la noi, făcênd observărî despre tratarea ce-o întêmpină în deosebî Şvabii şi Saşii în Ungaria.

Ce este mai bătător la ochî, chiar conducătorul partidului german progresist, — adecă a acelui partid liberal de odinióră, care a încheiat pactul dualist la 1867 cu Deak şi ai sêi, — a aflat de bine a lua în apêrare naţionalităţile nemaghiare şi mai ales pe Germanî faţă cu politica de maghiarisare şi de şovinismul din Ungaria.

Mai întâiu acest conducêtor german (deputatul Schücker) a făcut o paralelă între modul cum se trateză naţionalităţile în Austria şi cum în Ungaria. Apoi a trecut la cestiunea raporturilor între cele douĕ state dualiste şi la cestiunea armatei, vorbind de consecinţele ce le-ar pute avé dăinuirea unui „şovinism nemărginit“, care este întrodus în păturî largî ale poporaţiunei, fără a fi prins în sînul ei rădăcinî mai afunde.

Ce schimbare a vremurilor! Odinióră Germanii liberalî austriacî, carî aḑî se ḑic progresiştî, erau cumêtrii bunî cu Maghiarii şi pentru lumea asta o fóie a lor nu şi-ar fi ridicat odată vocea în apêrarea causei Germanilor din Ungaria séu chiar a altor naţionalităţî din acéstă ţéră. Mergeau mână în mână suprematiştii şi centraliştii germanî cu suprematiştii şi centraliştii maghiarî.

Cu timpul însĕ supremaţia Germanilor asupra celorlalte popóre din Austria a trebuit sĕ înceteze şi astăḑî étă-i că nu numai iau notă despre esistenţa Germanilor în Ungaria, dér manifestéză simpatia lor faţă cu nisuinţele lor de a-şî apĕra limba, naţionalitatea şi cultura germană.

Nu mai vorbim de pangermanii din Reichsrath, carî, după-cum a făcut deputatul Berger în şedinţa de Joi a camerei, cer de-adreptul dela ministrul-preşedinte Koerber ca sĕ arate „la locul cuvenit în modul cuvenit“, că „Germanii în Ungaria sunt datorî de a-se supune legilor ungare, dér că nu pot fi opriţî a ţine cu credinţă la némul lor şi a cultiva şi promova limba şi moravurile lor“.

Tóte acestea sunt semne vedite că în sînul Germanilor din Austria au scăḑut fórte, aprópe sub zero, simpatiile de odinióră pentru Maghiarî şi consideraţiunile pentru politica suprematistă şi centralistă a acestora.

De aicî ar puté sĕ înveţe mult cei ce dau, necurmat nutrement şovinismului şi-l aţîţa mereu în contra naţionalităţilor şi ar trebuî s'ajungă odată a cunósce, că politica violentă de maghiarisare, departe a ajunge la scopul ei contribue numai la totala înstreinare a Maghiarilor de popórele ce-i încunjură.

Politica dinastiei Habsburgice.

Deputatul Berger, radical german, a protestat cu ocasiunea primei cetirî a proiectului de budget contra urcărei listei civile, criticând în mod ireverenţios politica urmată de dinastia Habsburgilor. Preşedintele consiliului d-l Dr. *Körber* a rĕspuns în mijlocul salvelor de aplause repetate de atacurile lui Berger, contra dinastiei. Coróna, a ḑis preşedintele consiliului, nu trebue sĕ fie amestecată în discuţiile parlamentului, de altfel politica dinastiei nóstre, cea mai veche din Europa, a fost aşa fel, încât a făcut totd'auna sĕ fie respectată de lumea întrégă. De sigur că puterea şi prestigiul monarchiei nu vor fi clătinate prin declaraţiunile d-lui Berger. Dinastia nóstră şi Monarchia, adaugă d-l de *Körber*, vor fi vecinic strîns legate de aceeaşî sórte.

Sesiunea corpurilor legiuitóre române a fost prelungită, prin mesagiu regal, până la 10 Martie st. v.

Sporirea armatei englese. Sporirea budgetului şi contingentului militar în Anglia a fost combătută energic din partea oposiţiunei în camera comunelor. Ministrul de rĕsboiŭ *Brodrik* a declarat, că dorinţa Angliei de a avé o armată puternică, s'a manifestat încă de pe timpul lui Napoleon. Evenimentele din Transvaal au arătat cât de mult este Anglia expusă la un moment dat de a se compromite, neavênd armată îndestulătóre şi mai ales o disciplină seriósă.

Contingentul militar va fi de 300.000 ómenî, dintre carî 40.000 în Africa de sud, ér *120.000 sĕ fie gala de rĕsboiŭ la orî-ce moment pentru turburările carî s'ar produce la hotarele Indiei.* Trecerea torpililor rusescî prin Dardanele şi vestea că Rusia a cumpĕrat douĕ vase marî de rĕsboiŭ, a determinat Anglia sĕ se înarmeze. Raporturile dintre Anglia şi Rusia sunt nesigure şi orî-ce pregătire şi întărire în Asia va risipi şi îndepărta tótă grija şi neliniştea de astăḑî.

Probleme economice.

— Urmare. —

Pădurile. ¡O podóbă deosebită şi bogăţii imense zac nefolosite şi se perd de intemperiî şi bĕtrâneţe în pădurile şi codrii noştri secularî — pe alocurea fórte multî încă neatinşî de secure. După descripţia economică şi comercială a pădurilor statului ungar de consilierul ministerial Albert de Bedő—Budapesta 1885 — comitatul Braşov posede în total 110,001 jugĕre pădure, din carî 35,209 jug. pădurî de protecţiune, 68,844 jug. pe teren absolut de pădure, şi 4948 jug. pe teren impropriu de pădure; ér după esenţe şi varióre stejăriş 14,521 jug., făget cu alte esenţe frundóse 67,987 jug., brădet pur 27,493. Suprafaţa totală a pădurilor comitatului, ce cad sub prevederile § 17 art. XXXI de lege din 1875, sunt 109,979 jug. şi 22 jug. ce nu cad sub § 17. Ele produc anual 223,366 m³ lemne, séu 54,466 fl. venit anual, séu 49 cr. de jugĕr.

După posesorî: 2 comune nu au de loc pădure, şi 22 au; între carî 5 posed peste 10,000 jug., 3 au de la 5—10,000 jug., 8 au de la 1—5000 jug. şi 1 sub 1000 jug. — Oraşul Braşov posede 15,000 pe teritoriul propriu, 17,000 jug. pe teritorul Săcelelor şi 15,000 pe teritoriul domeniului Branului. Pădurile comunelor săsescî din Ţéra Bârsei sunt în genere binişor întreţinute, ale oraşului pe teritoriul propriu chiar bune. Pretutindenea se vede mâna diriguitóre a omului de meserie, şi se simt efectele culturei în favorisarea esenţelor şi speciilor de valóre, în detrimentul fagului şi altor specii de mai puţină valóre.

Pentru punerea lor în esploatare şi utilisarea lemnului produs, au contribuit mult diversele linii ferate, ce trec prin ele orî în apropiere, diversele ferĕstraie, fabricî de scândurî, de mobile de tot soiul, de parchete, de beţişóre de chibriturî, fabrica de instrumente, de mobile curbate, dogărie, fabrica de celulosă (pastă de hârtie) etc., şi mai pe 'sus de tóte oraşul mare în centru, cu debuşeul însemnat pentru lemne de foc şi pentru diverse industrii. Conjuncturile comerciale esterne fiind favorabile, diferite sate săsescî au pus în esploatare marî laburî de pădure seculare din complexul eredit din moşî strămoşî — pentru facerea de dóge, traverse etc., dupăce carî au încasat frumóse sume de banî, de au ridicat diferite clădirî monumentale şi au întemeiat diferite instituţiunî de lumină, cultură şi progres, şi le-au asigurat pe acelea pentru multă vreme.

Acum şi comunele lor rurale rivaliséză cu oraşul Braşov în a împădurí cóste pleşuve, pripóre, golurî, poienî, şi prin a întineri şi amenagia pădurile bĕtrâne în depericiune şi de puţină valóre— prin plantarea cu ghindă, stejărei, brad,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Trei liturghii cetite.

De Alphonse Daudet

— Fine. —

Terminând liturghia cea dintâiŭ, capelanul murmură: „Am isprăvit una“ şi oftă din adêncul sufletului. Dér imediat dădû sacristanului un semn şi îndată — Chlinglingheling! — Chlinglingheling! — se începe a doua liturghie şi cu acésta fărădelegea lui Dom Balaguère. „Repede înainte, repede, repede!“ îi suna în urechî clopoţelul lui Garrigou, şi nenorocitul preot obsedat de diavolul nesaţului, rĕsfoiesce misalul cu nervositate, şi cu grabă pĕcătósă sare de la o pagină la alta. Se închină pe fugă, marchéză mai mult semnul crucii, ér genuflexiunea o face numai pe jumĕtate, tóte gesturile le scurtéză, numai sĕ isprăvéscă mai curênd. La evangbelie abia îşî ridică braţele şi când îşî bate pieptul la „*Domine non sum dignus*“ în loc de trei orî par' că numai odată îşî atinge pieptul. Capelanul şi ministrantul concuréză unul cu altul în grabă. Verseturile biblice şi rĕspunsurile se rostesc de-odată, cuvintele se pronunţă numai de jumĕtate, aprópe fără sĕ-şî deschidă gura, ca sĕ nu piérdă nicî o clipită, şi în cele din urmă nu se aude, decât un murmur neînţeles: *Oremus—ps—ps—ps. Mea culpa—pa—pa.*

Ca nisce călcătorî grăbiţî, carî calcă strugurii în călcătóre, găgăesc amêndoi latinésca slujbei şi nu rĕmâne din totul decât nisce silabe nearticulate.

„*Dom—scum*“ ḑice Balaguère.

„— Stutuo —“ rĕspunde Garrigou, şi afurisitul clopoţel sună cu repeḑiciune, ca şi clopoţelele cailor de poştă, carî alérgă în galop. Cumcă liturghia ţinută în acest tempo n'a durat mult, asta şî-o póte orî cine închipui.

„Astea ar fi douĕ“, ḑise capelanul fără resuflare, şi cu faţa roşie-vênĕtă şi acoperită de sudorî recî sare treptele altarului şi chlinglingheling! — chlinglingheling! se începe liturghia a treia. Încă câte-va minute şi mergem în sala de mâncare. Dér ah! Cu cât se apropie mai mult césul ospĕţului, cu atât mai enervat devine bietul Dom Balaguère de lacomia mâncării. Tabloul seducător i-se arată din ce în ce mai lămurit, crapii cei graşî, curcanii fripţî — i-se presentă înaintea ochilor, îşî întinde mâna sĕ apuce o bucată gustósă. Mâncările aburéză, vinurile rĕspândesc un miros, ér clopoţelul nebun şi strident sună: „Repede, repede, tot mai repede!“

Dér cum sĕ mérgă mai repede? Dór' abia îşî mai mişcă buzele, un singur cuvênt nu mai articuléză — nenorocitul înşélă pe Dumneḑeu cu o liturghie întrégă! — Şi dintr'o ispită cade într'alta, întâiu sare un pasagiu, apoi douĕ; capitolul cutare îi este prea lung, nu-l citesce până în capĕt, cetesce evangheliaşi rostesce „*Credo*“ mai mult în gând, sare peste „*Pater noster*“ şi se aruncă cu săriturî sĕlbatice drept în ghehenna. Neruşinatul Garrigou (*apage Satanas!*) îl urméză cu siguranţă surprindĕtóre, întórce de-odată douĕ foi, se împedecă de pupitre, restórnă canele cu apă şi vin şi sună clopoţelul de te asurḑesce.

Publicul evlavios se uită la tóte acestea cu mirare. Nu înţeleg nicî o vorbă, numai din mişcările preotului mai pot cunósce până unde a ajuns cu slujba, aşa că unii se ridică în picióre, ér alţii îngenunchéză, ér alţii şed, când ar trebui sĕ se scóle, şi totul este o harababură neînţelésă....

Departe în rĕsărit d'asupra peşterii din Vifleim strălucesce stéua de Crăciun. Ea se îngrozesce de celea ce le vede şi se ascunde cu încetul.

„Părintele rostesce prea repede — nu pot sĕ-l urmez“, şoptesce bĕtrâna marchisă şi dă cu mirare din cap. Magistrul Arnoton cu nisce ochelarî marî pe nas rĕsfoiesce în cartea sa de rugăciunî şi nu se póte orienta, unde e slujba. În sfêrşit preotul ḑice „*Ite missa est*“, ér comunitatea întrégă îi rĕspunde „*Deo gratias*“, veselă şi ea, că se póte aşeḑa la ospĕţ.

* * *

Nu trecură nicî cinci minute şi capelanul şedea la masa încărcată din refectoriu. Un sgomot asurḑitor, rîsete şi veselie în tóte părţile. Dom Balaguère rupse

molid și pin, în locul fagului și stejarilor istoviți de bĕtrânețe.

Și era și timpul de a-se produce o schimbare și la dênșii cu privire la unele păduri. Autorul acestor rênduri cunósce de vr'o 35 anî o mare pădure de stejar de la Codlea, traversată de șosea și în fie-care an a trecut prin ea de mai multe-orî, dér nu-șî póte da sémă, că vre-un singur copac ar fi crescut cu 1 metru în înălțime din ceea-ce era înainte, șî-au desvoltat toțî corónele în lăturî, da, însĕ mulțî din ei au cădut pradă timpului, omului, intemperiilor. Acum ni-se pare, că este pusă în tăiere. Décă tăierea se făcea cu 35 anî înainte de acésta, ea putea sĕ fie adî tot așa de înaltă de 15—20 m. și 20—25 cm. de groșî copacii — și mult mai désă și mai bine încheiată. Și altă valóre represintă și alt venit aduce o pădure tînĕră de stejar de 35—40 anî, decât una bĕtrână întrată în depericiune cu copacii rașî, și sarbădă ca pășune de vite. Pe alocurea făgetul a fost schimbat și disseminat cu brad, molid și pin, orî cu stejar. Unele comune își au forestierii lor proprii, altele au câte 2—3 asociate la olaltă. Vom dice dér și noi cu refrenul public: *Sunt bunî gospodarî și bunî chivernisitorî Sașii.*

Nu mai puțin bine ar pute sĕ stea și Românii din Țéra-Oltului, căcî muma natură i-a înzestrat cu dărnicie și pe ei. Făgărașul posede în Carpațî și în comuna Perșanilor, ce descinde spre Olt, în total 168,779 jug. pădure, din carî 50,051 jug. pădurî de protecțiune, 114,338 jug. pe teren absolut de pădure, și 4390 pe teren, care nu este specific de pădure. După esențe și specii pădurile luî se împart în: pădurî de stejar pur 9,509 jug., făget cu alte specii 118,496 jug., brad și alte rĕșinóse 40,774 jug. Ele dau la olaltă anual 334.099 m³ lemne, sĕu un venit de 43,386 fl., sĕu câte 27 cr. de jugĕr.

După posesorî se împart: domeniale (ale statului) 37,954 jug. (din carî 1095 jug. stejăriș, 15,667 jug. făget și 24,483 brădet), ale comunelor sunt 107,985 jug., ale corporațiunilor și persónelor bisericescî 3966, ale proprietarilor particularî 12,554. Suprafața totală a lor ce cade sub prevederile § 17 art. XXXI de lege din 1875 159,028 jug., și cele carî nu cad sub prevederile acelui art. 17 — 13,751 jug. In comitatul Făgărașului sunt 22 sate, carî nu au pădure și 59 au, în total 88. Din cele ce au 2, posed peste 10,000 jug., 8 între 5—10,000 jug., 29 între 1000—5000 jug. și 20 sate de la 1—1000 jug. Pădurî domeniale sunt la 22 sate, comunale la 54 sate, bisericescî la 15 sate.

Prin urmare proprietatea silvică nu este mai puțină, orî mai rĕu distribuită la Românî, decât la Sașî, nicî ca întindere, nicî ca esențe de valóre, și pădurile din Țéra-Oltului ar pute sĕ fie un isvor frumos de venit și avuție pentru comune și particularî. Așa ar fi sĕ fie, dér nu este așa, căcî ceea-ce a fost de valóre și ușor accesibil, s'a tăiat și distrus din ignoranța ómenilor și din lipsa de prevedere și scrupul a autorităților. Frumósele dumbrăvî de stejar sunt, décă nu nimicite și devastate cu totul, dér mare parte numai tufișurî de puțină valóre, deteriorate și îmbĕtrânite, și acelea prin pășunatul cu vitele. — Pe multe locurî pe aceeașî cale și mijlóce au dispărut esențele de valóre cu totul, dér s'au întins grozav mestecenii, arinii, orî *pleșile* și *ponórele*. Pădurile de stejar cărate și bune de esploatare sĕu că au fost luate la segregare de cătră stat și foștii nobilî, ca allodiale — ér din pădurile de brad mai mult de jumĕtate le-a luat statul pe séma sa, și comunelor le-a dat la locurî greu de esploatat și de scos.

(Va urma.)

Situația în Turcia europénă.

Orî câte sforțărî șî-ar da puterile, ca sĕ mențină intactă suveranitatea sultanului, orî câte șiretenii și forță ar întrebuința pentru a ține pe creștinî subjugațî și robițî ca până acum, tóte sunt în zadar. Un vênt rĕcoritor, un aer de libertate și de viață nouĕ a suflat în întréga Macedonie.

Ultimele veștî — scrie *„Cronica“* din Bucurescî — pe carî le primim din Turcia, sunt din cele mai îmbucurătóre pentru causa creștinilor și fórte sdrobitóre pentru Turcî.

Toțî creștinii Românî, Bulgarî și Grecî s'au înțeles între ei, ca sĕ spioneze tóte mișcările trupelor turcescî. E destul, ca trupele de urmărire sĕ mérgă într'o comună, pentru-ca tóte satele din prejur la distanțe destul de marî sĕ afle despre acésta și în consecință sĕ ia tóte mĕsurile necesare.

Pretutindenî gendarmii turcî găsesc hanurile închise și locuitorii nevĕduțî, neavênd mâncare nicî pentru ei, nicî pentru caii lor. De multe orî ei sunt silițî sĕ dórmă pe câmp în plóie și ninsóre.

Toțî creștinii sunt inarmațî cu pușcî și cu pistóle, pe carî le cumpĕră fórte ieftin de la membrii comitetului macedonén.

Un creștin din Bitolia luându-se la céartă cu un turc, l'a bătut și omorît pe stradă.

Mulțî bogătașî turcî au început sĕ-șî véndă moșiile, de órece nu găsesc lucrătorî, carî sĕ le mai muncéscă în condițiile de până acum, și chiar décă ar găsi, sunt nesigurî în fie care moment de viéța lor.

Pe fețele Turcilor nu se vede decât grija și oboséla, în ochii lor nu se citesce decât spaima și desperarea.

De aceea creștinii au tot dreptul sĕ dică, că stăpânitorii lor sunt pe ducă, ér Turcii sĕ crédă, că sfîrșitul domniei lor s'a apropiat.

Deputații cehî din Viena au reușit sĕ strîngă numerósej sume de banî pentru insurgenții macedonenî.

Deputatul ceh Clofack, s'a dus la Sofia, ca sĕ înmâneze comitetului sumele adunate. Tot-odată s'a dus la granița bulgară pentru a se convinge de visu despre situația locuitorilor din Macedonia.

La întórcere în Viena, Cehii vor interpela guvernul austriac în cestiunea macedonénă.

*

O bandă bulgară a omorît aprópe de Seres, pe un preot român și pe o fată tînĕră română.

Causa omorului, se dice, că a fost faptul că atât preotul cât și fata au arĕtat gendarmilor locul unde se găsesc bandiții.

De asemenea la Bitolia bogatul comerciant grec, Duma, a fost omorît de un agent bulgar, fiind-că n'a vrut sĕ dea suma de banî cerută de comitet.

De la Asociațiunea meseriașilor noștri.

Asociațiunea pentru sprijinirea învĕțăceilor și sodalilor românî (Brașov), șî-a ținut erî, Duminecă, adunarea generală anuală în localul sĕu din strada Orfanilor. Au participat membrii în numĕr frumos, dovadă de interesul, ce se manifestă față de acéstă societate atât din partea inteligenței nóstre din Brașov, cât și din partea meseriașilor.

Adunarea, care a decurs în cea mai perfectă armonie și dragoste frățéscă și în cursul căreia nu s'a ivit nicî o notă discordantă, a fost deschisă de președintele d-l Ioan *Socaciu*, profesor, printr'un discurs ținut la nivelul însemnătății actualui ce se sĕvîrșia, discurs, care a fost viu aplaudat și care în partea sa meritorie a accentuat o salutară inovațiune luată de laboriosul comitet, anume: că comitetul a pus o deosebită solicitudine întru căutarea și aflarea mijlócelor prin carî s'ar pute introduce un control serios asupra elevilor în ce privesce purtarea lor morală, progresul în insușirea respectivei meserii și tratarea din partea măestrilor stăpânî.

Indată după deschidere s'a ales o comisiune verificătóre în persónele d-lor I. *Aron*, G. *Bucă* și *Căpățînă*.

S'a cetit apoi, prin d-l secretar Dr. *Lacea*, profesor, raportul comitetului pe anul de gestiune 1902. Vom publica acest raport în estenso. De-ocamdată amintim, că comitetul a ținut 14 ședințe, a plasat în decursul anului 88 ucenicî la diferite meserii, numĕrul total al elevilor românî aflătorî adî în Brașov e de 279. S'au împărțit haine la 116 ucenicî din fundațiunea binefăcĕtorilor Mihail și Elisa Stroescu. In 1902 s'au liberat calfe un numĕr considerabil.

Raportul casei a fost cetit prin d-l I. *Murăroiu*, adunarea convingêndu-se de mersul bun, solid și îmbucurător al stării materiale a Asociațiunei. D-l prof. I. C. *Panțu*, membru în comitet, a ușurat mult purtarea socotelilor prin sistemisarea contabilității, ce s'a întrodus la Asociațiune, sistem pe care l'a urmat cu zel și pricepere d-l I. *Murăroiu*, contabil. Adunarea li-a votat mulțumită. S'a cetit apoi raportul comisiunei censurătóre (d-nii T. H. Pop și Iosif Oncioiu) prin care se constată, că socotelile au fost aflate în cea mai bună ordine. S'a votat apoi budgetul pe 1903 și la urmă s'a procedat la alegerea noului comitet.

S'a propus următórea listă, care votându-se unanim, noul comitet s'a constituit îndată din următorii domnî: N. *Petra-Petrescu* președinte, E. *Precup* vice-preș., *Haler* cassar, Rom. *Frateș* secretar. Membrii: Petru *Pop*, Ioan *Socaciu*, I. C. *Panțu*, I. *Savu*, *Cioflec*, I. *Murăroiu*, N. *Balea* și *Platoș*. Adunarea aclaméză și primesce cu satisfacție acéstă nimerită alegere, ér noul president d-l N. Petra-Petrescu mulțumesce pentru onórea și încrederea ce i-se dă și promite, că precum în trecut așa și în viitor își va da tóte silințele, ca sĕ corĕspundă chiămării sale, spre binele și progresul societății.

In comisiunea censurătóre a socotelilor au fost aleșî d-nii T. H. *Pop*, Iosif *Moldovanu* și M. *Jiga*.

Adunarea se închide și membrii se depărtéză pe deplin mulțumițî de ceea-ce s'a făcut în cea mai esemplară ordine, armonie și însuflețire. Dea Dumnedeu, ca tot așa sĕ fie și în viitor.

SCIRILE DILEI.

— 3 Martie v.

Procese de pressă. La 21 Martie se va judeca înaintea Curții cu jurațî din Budapesta procesul de pressă intentat d-lui *Svetozar Hurban-Vajansky* pentru douĕ articole publicate în „Narodn. Novine“ din Turoț-St.-Mărtin. Alt proces de pressă i-s'a intentat d-lui Antoniu *Novak* pentru douĕ articole din „Narod. Novine“, și al treilea proces i-se face diarului „Obzor“ din Lipto-Rozsahegy — tóte pentru „agitație contra unei naționalitățî.“

Representanța comunală a orașului Brașov este convocată în adunare generală ordinară pe Mercurî 18, eventual Joi 19 Martie 1903 la órele 3 p. m. în sala din casa Sfatului. La ordinea dilei sunt 27 obiecte.

Casina română. Adunarea generală de erî după amédi a întrunit un fórte mare numĕr de membrii vechî și noi. Semn îmbucurător de interesare, mai viuă pentru mersul și prosperarea viitóre a casinei nóstre. După-ce comitetul de până acum șî-a presentat raporturile, carî au fost aprobate de adunare, șî-a dat dimisia și s'a procedat la alegerea noului comitet, care însĕ, pentru a fi mai bine pregătită, a fost amânată pe una din dilele urmatóre.

Papa și Austriacii. Deputațiunea asociațiunei școlare din Austria, care a plecat la Roma ca sĕ felicite pe papa, a fost primită alaltăerî, în cabinetul de lucru al pontificelui. Deputațiunea i-a presentat portretul principelui moștenitor al Austriei *Francisc Ferdinand*, pictat de cunoscutul pictor Lippay. Papa a fost fórte mișcat de acest cadou. Cu o voce tare și vibrătóre de bucurie, papa a dis, că principele moștenitor Francisc Ferdinand, *favoritul sĕu*, nu pute sĕ-i facă altă bucurie mai mare, decât aceea pe care i-o face acum, trimițîndu-i o deputațiune școlară cu portretul principelui, care i-a mișcat așa de adênc inima, încât nu va uita nicî-odată aceste momente de mulțumire adêncă sufletéscă. Când Monseignorul contele de Lippe i-a spus că portretul e făcut de pictorul Lippay, care prin căsĕtorie e înrudit cu vechea familie de papî Rezzonico, papa rĕspunse rîdênd: „Cu atât mai bine!

---

o aripă de găină și își mulcomia mustrările de consciință cu sauce aromat și vin dulce. Și sfinția sa mâncă și bĕu atât de lacom și atât de mult, încât în nóptea aceea muri, lovit de apoplexie, fără sĕ fi avut atâta timp, ca sĕ se pocăiéscă.... Diminéța se presentă în ceriu cu capul tărbăcit de larma și vĕrtejul ospĕțului, și ori-cine își póte închipui, cam ce primire i-s'a făcut acolo.

„Sĕ pierî din vederea mea, creștin rĕu ce eștî!“ îi strigă judecătorul. „M'ai înșelat cu o liturghie! — în locul aceleia o sĕ-mî slujescî trei sute, și numai după aceea vei fi ispășit, după-ce în capela ta, și în presența tuturor acelora, carî prin tine și cu tine au pĕcătuit, vei fi slujit acele trei sute de liturghii!“

Asta-i adevĕrata istorie a lui Dom Balaguère așa cum se povestesce în țera maslinelor.

Castelul domnilor de Trinquelage s'a ruinat de mult, dér pe culmea de Ventoux tot mai stă capela, încunjurată de stejarî înalțî și verdî. Ușa capelei a eșit din țîțînî și vêntul suflă în capelă. Pe pragul ei a crescut iérbă. Prin colțurile altarului șî-au făcut cuiburî pasĕrile. Dér în fie-care an în nóptea de Crăciun ruinele se luminéză. Țĕranii, carî se duc la slușba de miedul nopții, vĕd capela luminată de luminărî invisibile, carî ard liniștite, fie timp frumos orî furtună.

Orî cât de ridicol sĕu de necredut s'ar păré, însĕ un țĕran din comuna ce pórtă numele Garrigou, probabil un descendent al lui Garrigou, mi-a spus, că odată rĕtăcindu-se în séra de Crăciun pe drumul ce duce la Trinquelage, a vĕdut următórele: Până pe la órele unsprĕdece era întunerec și liniște. Cătră miedul nopții însĕ, audi în turn sunet de clopot, care i-se părea că vine de departe. Și Garrigou vĕdu cum pe poteca îngustă se iviau luminî și nisce figurî ca de umbră. Aprópe de capelă audi vorbele:

„Bună séra, maister Arnoton!“

„Bună séra, bună séra, ómenî bunî!“

După ce întrară tóte figurile în capelă, țĕranul, care nu se temea de stafii, se apropiă de ușă și vĕdu prin crĕpătură o scenă ciudată.

Toțî ómenii, carî trecură adineaorî cu pașî neaudițî pe lângă dênsul, steteau în biserica ruinată în grupurî solemne; dame nobile în haine de brocat, cu pĕrul frisat și cu dantele fine, nobili cu haine împodobite, țĕranî în costume, cum purtau odinióră strĕmoșii noștri, dér toțî păreau așa de obosițî și palidî. Cucuvaiele și liliacii, spăriațî, sburătăceau în jurul luminilor, carî ardeau ca într'o céță și un bărbat cu nisce ochilarî marî de oțel își scutura mereu peruca sa négră, în care se acăța o pasĕre de nópte, care bătea fără sgomot din aripî.

La treptele altarului îngenunchia un om mic bĕtrân și scutura în desnădejde un clopoțel, care nu dedea nicî un sunet, ér un preot îmbrăcat în odăjdii mucedite se mișca în stânga și în drépta și dicea rugăciunî, pe carî nimenî nu le audia.

Acesta era Dom Balaguère, care slugia liturghia a treia.

— *st.* —

Binecuvêntarea mea ce dau pictorului se unesce cu binecuvêntarea predecesorului meu“. La despărţire, papa dise deputaţiunei: „Arătaţi principelui moştenitor, favoritul meu, că-i mulţumesc călduros şi din inimă pentru darul nepreţuit, ce mi-a trimis prin deputaţiunea şcolară. Voiu păstra portretul în camera mea de lucru“.

Impěratul Wilhelm în Roma. Din *Roma* se anunţă, că împěratul *Wilhelm* va sosi acolo la 2 Maiŭ n. şi va petrece în Roma până la 6 Maiŭ.

Esamenele la şcóla de rěsboiŭ din Viena. Sub titlul acesta am publicat în Nr. 48 numele celor 5 ofiţerĭ românĭ, carĭ au trecut cu succes bun acel esamen greu. Completăm ulterior acea listă prin numele unui al şeselea Român, care a reuşit, anume d-l Aurel *Cosgaria* de la regimentul 5 de infanterie.

Bal şi concert la Monastir. Citim în „Conservatorul“: Pe când pretutindenĭ se discută sórtea Macedoniei, la Monastir petrecem. Şi tot Românii sunt acei, carĭ iau iniţiativa. Sâmbăta séra au închis carnevalul printr'un concert urmat de un bal, care a avut un mare succes. Sala teatrului Abdul-Kerim-Paşa era plină. Cum ocasiile de a se distra cineva şi de a audi o musică alésă lipsesc aprópe cu desěvêrşire la Monastir, biletele de întrare au avut o mare căutare. Concertul a început cu imnul Sultanului, aranjat de d-l Ştefănescu, cântat de elevii liceului românesc în limba turcă. D. Miu Dafin, laureat al Conservatorului din Bucurescĭ, a executat cu multă măestrie pe violoncel, acompaniat de piano de d-na Libertatea Vaian, mai multe bucăţĭ, dintre carĭ „Gavotte“ de Popper, „Mignon“, „Berceuse“ şi „Chanson d'Amour“ de Dimitrescu au fost fórte aplaudate. D-na Vaian, escelentă pianistă, drăgălaşe în costumul de ţěrancă din Mehedinţĭ, a cântat la piano mai multe doine românescĭ, dintre carĭ „Nunta ţěrănéscă“ de Wiest a fost fórte gustată de public. Elevii liceului român a cântat, sub direcţia eminentului lor măestru de musică d-l I. Nicolescu: *a*) „Corul vênătorului“ de Mendelsohn, „Ţéra mea muşată“, „Barcarola“ de Vachman, „Pe lacul lin“ de Schuman, „Cucuruz“ de Humpel şi altele. La 11 s'a început balul. Câţĭ-va elevĭ ai liceului nostru, îmbrăcaţĭ ţěrănesce, au jucat câteva danţurĭ naţionale, ca „Hora Voinicéscă“, „Banul Mărăcine“, „Romanul“, „Matelotul“, etc. „Banul Mărăcine“ a fost bisat şi aplaudat cu multă plăcere. Danţurile naţionale au făcut mare plăcere strěinilor şi o bucurie nespusă Românilor, carĭ pentru un moment aveau ilusia de a fi în ţera românéscă... Printre invitaţĭ era şi Ali-Riza Paşa, guvernatorul vilaetului, comandantul general ad-interim al corpului 3 de armată.

La Universitatea din Bucurescĭ sunt înscrişĭ anul acesta 4055 studenţĭ, afară de cei de la teologie. Studenţii sunt astfel repartisețĭ: 2648 la Facultatea de drept; 693 la cea de medicină; 384 la litere şi 330 la sciinţe.

Din Jebeliu. Procurorul din Timişóra primise mai deunădĭ o scrisóre anonimă din Jebeliu în care era acusată femeia Vacanintu, că şĭ-ar fi otrăvit bărbatul. In cursul cercetării medicii Dr. *Fischer* din Ciacova şi Dr. Ioan *Maior* din Jebeliu, carĭ au avut în tratament pe bărbatul declarat, au mărturisit că el a murit de pneumonie. Acuma s'au pornit cercetărĭ pentru descoperirea anonimului.

Lawn-Tennis. Societatea de patinagiu din Braşov proiecteză a înfiinţa pe locul, unde érna se patineză, două terene publice pentru jocul „Lawn-tennis“. Aceste terenurĭ se vor puté închiria cu óra de câte două grupurĭ de jucătorĭ: 2—6 persóne. Fiindcă prima instalaţie va costa mult, societatea nu va puté realisa planul acesta, de cât în casul, când s'ar anunţa abonaţĭ în număr suficient. Preţurile de abonament ar fi cam următórele: Un teren cu instrumentele de joc (4 Rackets şi 6 mingĭ) şi un băiat pentru adunarea mingilor; câte 1 óră de 2 orĭ pe sĕptĕmână:

1) Pentru tótă vara (April—Oct.)		25 cor.
2)	„ o lună	5 cor.
3)	„ 1 óră	80 b.

Cei ce doresc a se abona, sě se anunţe cât mai curênd la d-l profesor Dr. *Karl Jahn*, deórece óra de joc se va puté alege în ordinea după cum se vor face anunţările.

Teatru german. Mâne Marţĭ se va representa pentru prima óră opereta în 3 acte *„Der Landsknecht“* de Franz Werther.

Al doilea parastas solemn

pentru binefăcĕtorii Mesei studenţilor.

Erĭ, Duminecă, în 15 Martie n. s'a ţinut la biserica Sf. Nicolae din Scheiŭ (Braşov) a doua liturghie cu parastas pentru odihna vecĭnică a iubiţilor rěposaţĭ, în amintirea cărora s'au făcut donaţiunĭ la Masa studenţilor de la gimnasiul nostru din localitate. Era de faţă corpul didactic şi elevii, precum şi un mare număr de credincioşĭ. Liturgia şi parastaşul le-a sĕvîrşit părintele Dr. V. *Saftu*, asistat de părintele diacon I. *Prişcu*. Cu acéstă ocasiune părintele Dr. *Saftu* a rostit o predică mişcătóre, care a înduioşat până la lacrimĭ pe numĕroşii credincioşĭ. Publicăm aicĭ predica acésta:

„In numele Tatălui şi al Fiului şi al sfântului Duch....

> „Ér pe binefăcĕtorii Mesei acesteia, vii şi morţĭ, pomenesce-i Dómne întru împĕrăţia Ta“.
>
> (Din rugăciunea, ce se rostesce dilnic la Masa studenţilor).

I.

Iubiţilor şcolarĭ!

Astfel vě rugaţĭ în fie-care di aceia dintre voi, carĭ aţĭ fost şi sunteţĭ vrednicĭ, sě vě împărtăşiţĭ de *prândul gratuit. Trei* sunt condiţiile indispensabile, de la carĭ depinde esclusiv acéstă a vóstră *vrednicie: 1) Purtarea morală. 2) Silinţa la învěţătură şi 3) Sěrăcia.*

Orĭ-care dintre voi toţĭ, câţĭ sunteţĭ aicĭ, voiesce cu energie, póte avé o purtare morală esemplară şi se póte distinge în învěţătură între colegii sěi. Decĭ împlinirea celor două condiţii dintâiŭ depinde numai şi numai dela voi; n'aveţĭ decât sě vreţĭ, şi al vostru individual este laudabilul merit.

A treia condiţie, *sěrăcia*, durere, de mii de orĭ durere, este o bólă aprópe generală a mult cercatului nostru neam românesc.

Voi, dragii mei elevĭ, în acéstă privinţă n'aveţĭ vină, nicĭ cât e negru sub unghie.

Câţĭ nu sunt între voi de aicĭ din loc şi veniţĭ din tóte părţile românismului, asemenea slăbănogului din sfânta evangelie de astădĭ: debilĭ de constituţie, slabĭ şi palidĭ!

Câţĭ dintre voi — carĭ vě luminaţĭ mintea şi vě încăldiţĭ inima din nesecatul isvor al scumpelor nóstre şcóle române ortodoxe din loc, flămândĭ şi lihniţĭ de fóme, pentru-că póte odată orĭ de două orĭ pe sěptěmână gustaţĭ o ciorbă, o supă séu o mâncare caldă — n'aşteptaţĭ cu nerăbdare, asemenea slăbănogului, ivirea unor binefăcĕtorĭ, carĭ sě vě dică celor vrednicĭ: veniţĭ, dragii mei, şi vě stîmpăraţĭ înspăimêntătórea fóme, care vě chinuesce în frageda vóstră tinereţă! . . . . . .

. . . .

Apoi după ce v'aţĭ săturat, sě nu vě rugaţĭ: „Ér pe binefăcĕtorii mesei acesteia, vii şi morţĭ, pomenesce-i Dómne întru împĕrăţia ta“? . . . .

. . . .

Apoi, după ce veţĭ părăsi băncile şcólelor nóstre, sě nu vě mai aduceţĭ aminte de ele?! Sě nu căutaţĭ din tóte puterile vóstre, orĭ pe unde veţĭ ajunge, sě le faceţĭ cinste şi falǎ, iubind cu fapta din tot sufletul şi din tótă inima vóstră scumpa nóstră Biserică şi iubitul nostru neam?!

Nu, dragii mei şcolarĭ: De acest pěcat strigător la ceriŭ sě vě feriţĭ ca de foc! *Nerecunoscinţa* faţă de biserica şi neamul vostru, nerecunoscinţa faţă de binefăcĕtorii voştri, este cea mai ordinară insuşire omenéscă. Omul nerecunoscĕtor faţă de biserica şi neamul sěu *trebuie* sě se stingă de pe faţa pămêntului, cum se topesce céra de faţa focului...

Dér cine sunt binefăcĕtorii voştri mai de aprópe?

II.

Iubiţilor profesorĭ de la şcólele medii, comerciale şi reale!

Al vostru este incontestabil meritul, că acéstă frumósă, nobilă şi umanitară instituţie, care se chiamă „Masa studenţilor“, s'a înfiinţat şi esistă! In frunte cu neobositul şi harnicul vostru director, Virgil *Oniţiu*, aţĭ muncit şi munciţĭ fără preget, ca nobilul vostru rod sě crescă şi sě înflorescă! Deşi marĭ şi multe sunt greutăţile, carĭ le-aţĭ întîmpinat şi le întêmpinaţĭ, nu desnădăjduiţĭ, munciţĭ cu tărie neclintită înainte, căcĭ bunul Dumnedeu, care le vede tóte, va încununa cu cunună de laurĭ mândra vóstră muncă!

Voi, dragii mei învěţătorĭ de la şcólele nóstre primare, de la început aţĭ sprijinit cu drag cu obolul vostru nobila Masă a studenţilor! Sunt sigur, că veţĭ continua şi pe viitor a vě împlini cu consciinţă şi în acéstă privinţă datorinţa vóstră!

III.

Şi acum mě întorc către voi

Scumpii şi dragii mei parochienĭ!

V'am spus, cum se apreciéză vrednicia şcolarilor, carĭ îşĭ stêmpěră înspăimêntătórea fóme la Masa studenţilor! Orĭ de unde ar fi elevul, de aicĭ séu din orĭ-care parte de pămênt călcat de picior românesc, décă întrunesce cele trei condiţii amintite, — *vrednic este.*

Noi, cu toţii, parochienii acestei sfinte bisericĭ, nu ne prea putem lăuda, că avem de unde sě trăim cu îmbelşugare. Cu toţii din propria păţanie am învěţat, sě preţuim něcasurile şi lipsa. Decĭ, în spiritul sfânt al curagiosului, înţeleptului, binevorbitorului şi mai presus de tóte al marelui şi *neîntrecutului binefăcĕtor*, Archiereu Nicolae de la Mira Lichiei, patronul sfintei nóstre bisericĭ, sě ne deshidem inimile şi cu căldură şi entusiasm sě sărim într'ajutorul tinerilor flămândĭ şi lipsiţĭ!

Şi în acest nobil entusiasm sě nu ne oprim până atuncĭ, până când în pace, dragoste şi bună înţelegere demnă de invidiat, nu vom vedé din mica petricică „Masa studenţilor“ înălţat alăturea de mândrul nostru *Sion* românesc „scumpul şi mult doritul *Internat*“, atât de indispensabil pentru *educaţia propriu disă* a şcolarilor noştri, carĭ *singurĭ* ne garanteză viitorul bisericei şi al neamului nostru! . . . . .

. . . .

*

Şi acum pare că vĕd înaintea ochilor mei măreţele umbre ale fericiţilor în Domnul, al căror parastas astădĭ îl sĕvîrşim.

Nu-i vedeţĭ şi voi, iubiţilor creştinĭ?... Nu le cetiţĭ din zîmbitórea lor faţă nespusa bucurie a inimei lor? . . . . . .

. . . .

Veniţĭ dér cu toţii, bărbaţĭ şi femei, tinerĭ şi bětrânĭ, preoţĭ, profesorĭ, învěţătorĭ şi şcolarĭ, sě ne plecăm cu veneraţiune genunchii noştri şi sě ne rugăm cu credinţă ferbinte şi neclintită:

Tu, Dómne, Dumnedeul strămoşilor, moşilor, părinţilor şi fraţilor noştri, primesce în fericitul Těu sîn nobilele suflete ale scumpilor noştri adormiţĭ:

Carolina Andreica n. Palade, Mihail Andreica, Ióna Bădilă, Ioan Bădilă, Valeriu Bologa, Moise Branisce, George Bureţia, Ştefan Coleş, Nicolae N. Ciurcu, Dr. Ioan David, Zoe N. Dima, Iosefina Dr. I. Hosan, Elena G. Ioan, Ana cav. Ioanete n. Gomboş, Diamandi Manole, Iosif Maxim, Laurenţiu Maximilian, Iordan Munteanu, Andreiŭ Mureşianu, Iosif Orbonaş, Ana Paraschiv, Grigore Paraschiv, Ioan Paraschiv, Ioan Petric' Romul Petric, Virgil Popea, Andreiu Popoviciu, Ludovic Roman, Aurelia Sěcăreanu, Maria Sěcăreanu, Ioan Sima, Sofia Sima, Haralambie Stănescu, Vasile A. Ureche.

George Boeriu, Viorel Chirtop, Ladislau David, Ioan Dimitriu, Dr. Augustin Dosa, Eugenia D. Eremie, Nicolae Eremias, Maria G. Grădinar, Ştefan Herţa, Ioan Ionaş, Gerard László, Carolina I. Lengeru, Elena Marin, Elena Mocan, Ioan Moga, Cornel Munteanu, Nicolae Munteanu, Ioan Neniţescu, Sava Nicóră, Dionisie Nistor, Lucia R. Petric, Iuliu Pipoş, Sabin Piso, Maria G. Pop, Nicolae Pop, Traian Vasilie Pop, Elisabeta Popa Nascu, Hortensiu Popea, Dr. Pompiliu Popescu, Mărinel Ios. Puşcariu, Dominic Raţiu, Radu Stinghe, Ioan O. Těraş, Henrieta Vauthier, Traian Meţianu şi Marióra Sim. Teodor.

Tu, Dómne al puterilor, fi cu noi, ca sě putem sě ne realisăm *scopul sfânt* întru preamărirea Ta, a scumpei nóstre bisericĭ şi a mult cercatului nostru neam românesc!

„Er pe binefăcĕtorii Mesei acesteia, vii şi morţĭ, pomenesce-i Dómne întru împěrăţia Ta! Amin!“

Literatură.

A apărut:

„Documente“ privitóre la trecutul Românilor din Scheiŭ (1812—1845), publicate cu cheltuiala Bisericei Sf. Nicolae din Braşov (Scheiŭ) de Dr. Sterie *Stinghe*. Volumul III. Braşov. Tipografia Ciurcu et comp. 1903.

Acest volum cuprinde un period din cele mai importante ale istoriei bisericii Sf Nicolae, care ca nicĭ una din bisericile ortodoxe din ţéră, în urma favorabilei situaţiunĭ materiale, la care a ajuns prin donaţiunile primite de la ctiitorii şi întemeietorii ei, a dobândit de timpuriu o constituţiune a ei proprie. E laudabilă sîrguinţa cu care d-l Dr. *Stinghe* dă la lumină importantele documente din istoria bisericei Sf. Nicolae.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 15 Martie. Sub presidiul ministrului de interne *Plehve* s'au început lucrările comisiunei însărcinate cu reformele administrative în guvernamente.

Londra, 15 Martie. Ministrul coloniilor, *Chamberlain*, s'a reîntors erĭ din Africa-de-sud cu vaporul „Norman“.

Diverse.

Vapor pe munte Lacul Titicaca este sus situat în America de sus între statele Peru şi Bolivia, la o înălţime de 3916 metri d'asupra nivelului mărei, fiind decĭ lacul cel mai înalt din tóte de pe suprafaţa pămêntului.

El este aşedat între vîrfurile gigantice Sorata şi Ilimani ale munţilor Anzĭ avênd o lungime de 249 chilometri şi o lăţime mijlocie de 185, lacul este alimentat de un mare număr de părae, carĭ se scurg într'un fel de canal natural numit *desaguadero.* Lacul Titicaca are într'unele părţĭ ale sale o adêncime mai mare de 400 metri şi mai cu sémă în vecinătatea strîmtórei numite Tiquina presentă cele mai marĭ adêncimĭ. La extremităţile lacului Titicaca se află atât în Peru, cât şi în Bolivia un număr de oraşe precum: Chiliaya (în Bolivia), Puno (în Peru) etc., carĭ până mai lunile trecute comunicau cu fórte mare anevoinţă din causă, că nu aveau alt mijloc de transport decât pirogile Indienilor, pirogĭ cu care se pierdea fórte multă vreme. Acum pe lacul Titicaca îşĭ pórtă mândru drapelul un vapor peruvian cu numele de *Coya*, construit de Puno şi avênd 51 metri în lungime şi aprópe 9 lăţime. Acest vapor póte transporta 85 călětorĭ, dintre carĭ 45 de clasa întâiŭ şi 30 de a doua precum şi 550 de tone de mărfurĭ.

Un vapor între norĭ, étă un lucru cu adevěrat de admirat. Acest lucru s'a esecutat în Peru, pe lacul Titicaca, în vêrful munţilor Anzĭ şi sub privirea a mii de locuitorĭ indienĭ.

Décă am puté avé un vapor pe muntele Cehlăul şi de sigur că tot ni-ar produce mirare, dér încă când ne gândim la înălţimile munţilor Anzĭ.

Cu tóte greutăţile pe carĭ au trebuit sě le trécă, mai întâiŭ pentru a puté înfiinţa un şantier improvisat în regiunile zăpedilor perpetue, apoi pentru a-şĭ puté procura materialele şi maşinile necesarii, construcţiunei vaporului Coya s'a făcut în timp de şése lunĭ şi astădĭ Peruvienii pot fi mândri, că sunt singurii locuitorĭ ai globului, carĭ plutesc într'adevěratul sens al cuvêntului printre noi.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Martie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	121.35
Renta de corône ung. 4%	99.55
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	92.85
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.15
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare 3½%	94.05
Bonurĭ rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	199 85
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	159.26
Renta de hârtie austr.	100.55
Renta de argint austr.	100.55
Renta de aur austr.	121 30
Rente austr. 4% de corône	101 20
Losurĭ din 1860.	154.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.95
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	748.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	689 75
Napoleondorĭ	19.10
Mărcĭ imperiale germane	117.12½
London vista	240.30
Paris vista	95.55
Note italiene	95.45

Cursul pieţei Braşov.

Din 15 Martie n. 1903.

	Cump.	Vênd.
Bancnot rom.	18.94	18.98
Argint român.	18.70	18.80
Napoleond'orĭ.	19.04	19 08
Galbenĭ	11.20	11.30
Mărcĭ germane	117.—	111 08
Lire turcescĭ	21.40	—.—
Scris fonc.Albina 5%	101.—	102 —
R ble Rusescĭ	—.—	—.—

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 13 Martie 1903.

Mĕsura sĕu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	13	60
„	Grâu mijlociu	13	40
„	Grâu mai slab	13	—
„	Grâu amestecat	9	80
„	Sĕcară frumósă.	8	40
„	Sĕcară mijlociă.	8	10
„	Orz frumos	7	80
„	Orz mijlociu.	7	50
„	Ovĕs frumos.	5	50
„	Ovĕs mijlociu	5	20
„	Cucuruz	9	—
„	Mălaiu (meiŭ)	8	—
„	Mazăre.	16	—
„	Linte	16	—
„	Fasole	16	—
„	Sĕmênţă de in	17	80
„	Sĕmênţă de cânepă	7	50
„	Cartofĭ.	1	30
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
„	Carne de porc	1	12
„	Carne de berbece.	—	72
100 kil.	Sĕu de vită prospĕt	44	—
„	Sĕu de vită topit	64	—

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 10 Martie n. de 23,860 capete, la 11 Martie au intrat 1100 capete şi au eşit 340 capete, rĕmânênd la 12 Martie n. un numĕr de 24,566 capete.

Se notéză marfa ungurésca: veche grea dela 128—130 fil. tînĕră grea dela 134—136 fil., de mijloc dela 133—134 fil. — Sêrbéscă: grea 134—136 fil., de mijloc 132—136 fil., uşóră 130—132 fil. kilogramul

Cursul losurilor private

din 9 Martie 1903.

	cump.	vênde
Basilica	19 —	20.—
Credit	431.—	435 —
Clary 40 fl. m.	179.—	180 —
Navig pe Dunăre.	—.—	—.—
Insbruck	84.—	89 —
Krakau	75.—	77.—
Laibach	75 —	77.—
Buda	180.—	185.—
Palffy	178 —	180.—
Crucea roşie austriacă	55.25	56.25
„ „ ung.	27.50	28.50
„ „ ital.	—.—	—.—
Rudolf	74.—	76.—
Salm	232.—	237.—
Salzburg.	74.—	78.—
St. Genois	280 —	310.—
Stanislau	—.—	—.—
Trientine 4½% 100 m. c.	438 —	442 75
„ 4% 50	43.—	47 —
Waldstein	68.—	73 —
„ de 10 francĭ	32.—	34 50
Banca h. ung. 4%	—.—	—.—

„FURNICA“, cassă de economiĭ, societate pe acţiunĭ în Făgăraş.

CONVOCARE.

Domniĭ acţionarĭ ai cassei de economii „Furnica“, societate pe acţiunĭ, se învită prin acésta în virtutea §. 16 al statutelor societăţiĭ la

a XIX-a adunare generală ordinară,

care se va ţiné în Făgăraş, în 8 Aprilie 1903 st. n. înainte de amédĭ la 10 óre, în localul societăţiĭ.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcţiunei, bilanţul anului 1902 şi raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realisat conform bilanţului.
3. Alegerea conform §-luĭ 30 din statute a 2 membriĭ in consiliul direcţiunei în locul celor eşiţĭ.
4. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiare.
5. Ficsarea preţului marcelor de presenţă pentru direcţiune.
6. Propunere pentru instituirea unui director esecutiv.

Domniĭ acţionarĭ, carĭ în sensul §§. 17, 18 şi 19 din statutele societăţiĭ voesc a participa la acéstă adunare generală, în persónă sĕu prin plenipotenţiaţĭ, sunt rugaţĭ a-şĭ depune la cassa societăţiĭ sĕu la institutul „Albina“ în Sibiiŭ, acţiunile lor şi eventual dovedile de plenipotenţă, cel mult până în 7 Aprilie st. n. 1903.

Făgăraş, în 26 Februarie 1903. **Direcţiunea.**

CONTUL BILANŢULUI.

ACTIVE:	C	f	PASIVE:	C	f
Cassa în numĕrar	11,278	49	Capital social:		
Cambiĭ escomptate	1.181,431	59	300 acţiunĭ á Cor. 400.—	120,000	—
Imprumuturĭ pe obligaţiunĭ cu cavenţĭ	67,585	60	Fondul de reservă	60,000	—
Imprumuturĭ pe efecte	4,045	32	Fondul de garanţă	15,143	70
Realităţĭ			Fondul de pensiunĭ	19,220	84
Casele societăţiĭ . . . Cor. 72,537·71			Cambiĭ reescomptate	46,141	—
Diverse realităţĭ spre vêndare 21,247·95	93,785	66	Depunerĭ spre fructificare	1.050,415	64
			Dividende neridicate	64	—
Interese trans. restante	3 214	45	Interese trans. anticipate	15,837	79
Diverse conturĭ debitóre	4,650	09	Diverse conturĭ creditóre	16,683	94
Mobiliar . . . . . . Cor. 1,417 67			Profit curat	23,760	20
După amortisare de 10% „ 141 76	1,275	91			
	1.367,267	11		1.367.267	11

Făgăraş, în 31 Decemvrie 1902.

Iacob Macaveiu m. p., preşedinte. **Ioan Dejenariu** m. p., comptabil.

Dr. Andreiu Micu m. p., membru al direcţiunei. *Demetriu Chisierianu* m. p., membru al direcţiunei. *Gerasim Grama* m. p., membru al direcţiunei. *Maximilian Receanu* m. p., membru al direcţiunei.

Subsemnatul comitet am esaminat bilanţul present şi confrontându-l cu registrele principale şi auxiliare ale societăţiĭ ţinute în bună regulă, l'am găsit în consonanţă cu acelea-şĭ şi esact

Făgăraş, în 7 Februarie 1903.

Comitetul de supraveghiare:

Iosif Lissai m. p. *Gavrilă Cornea* m. p. *Valeriu P. Comşa* m. p.

Contul Profitului şi Perderilor.

DEBIT:	C	f	CREDIT:	C	f
Interese:			Interese:		
pentru depunerĭ spre fructificare	52,383	47	de la cambiĭ escomptate . . 90,886 69		
Spese:			de la împrumuturĭ pe obligaţiunĭ cu cavenţĭ 5,670 25	96,556	94
Salare, porto, diverse . . . 8,212·26			Chirie:		
Marce de presenţă . . . . 2,840·—	11,052	26	de la casele societăţiĭ	3,988	—
Contribuţiune:			Tacse:		
directă 5,104 24			pentru transcrierĭ de acţiunĭ	4	62
10% contribuţiune pentru interesele depunerilor . . . 5,238·35	10,342	59	Spese de protest	124	44
Arunc comunal şi comitatens	2,679	20			
Provisiunĭ	314	52			
Amortisare:					
10% din Mobiliar	141	76			
Profit curat	23,760	20			
	100,674	00		100,674	00

Făgăraş, în 31 Decemvrie 1902.

Iacob Macaveiu m. p., preşedinte. **Ioan Dejenariu** m. p, comptabil.

Dr. Andreiu Micu m. p., membru al direcţiunei. *Demetriu Chisierian* m. p., membru al direcţiunei. *Gerasim Grama* m. p., membru al direcţiunei. *Maximilian Receanu* m. p., membru al direcţiunei.

Subsemnatul comitet am esaminat contul present şi confrontându-l cu registrele principale şi auxiliare ale societăţiĭ, ţinute în bună regulă, l'am găsit în consonanţă cu aceleaşĭ şi esact.

Făgăraş, în 7 Februarie 1903.

Comitetul de supraveghiare:

Iosif Lissai m. p. *Gavrilă Cornea* m. p. *Valeriu P. Comşa* m. p.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.